

> MØDEREFERAT

Nødkirurgi – top knive-kursus

Bergen, 11.-12. maj 2005

Dette års kursus i Bergen skilte sig positivt ud fra tidligere afholdte kurser ved tilstedeværelsen af professor *Asher Hirshberg* fra Ben Taub General Hospital, Houston, Texas, medforfatter til [1].

Den teoretiske undervisning: Udbyttet af forelæsningsne var stort, specielt da vi forud for kurset havde modtaget og læst *Hirshbergs* bog, som hans diasshow knyttede an til. Til trods for foredragsholderens enorme kirurgiske erfaring inden for akut nødkirurgi fornemmede man en stor ydmyghed over for faget. Kommunikation med anæstesen, med sygeplejerskerne ved bordet og på gulvet blev fremhævet igen og igen – med fokus på den teamånd, som er så nødvendig for opnåelse af – i denne forbindelse – overlevelse eller ej. Den rigtige beslutning i situationen – eksemplificeret ved det vigtige spørgsmål om *damage control* eller *definitive surgery* – blev diskuteret igen og igen. Opfordringen til hurtigst muligt at få disse meget dårlige patienter væk fra operationsstuerne og bragt til opvarmning på intensivafdelingerne var måske den overordnet set vigtigste lære af kurset.

Vore norske kolleger havde i den teoretiske del glimrende

indlæg bl.a. om bækkenpakning, som har vundet stor udbredelse i Norge og fortjener det samme i Danmark [2].

Øvelser på lig: På begge kursusdage begyndte morgenen i patologisk institut, hvor bækkenpakning blev demonstreret. Kursusdeltagerne lagde servietter ned på begge sider af blæren i det præperitoneale *space*, som man ved simpel manuel dissektion har skabt ved at gå bag om iliaca-karrene bilateralt til os sacrum bagtil. *In real life* vil bækkenhæmatomet have dissekeret dette *space*.

Øvelser på levende grise: Hovedvægten i kurset var praktisk nødkirurgi. Mobiliseringsmanøvrer, pakning – kompression, aortakontrol, nødtorakotomi, adgang til og behandling af hjertetamponade, hjertesuturering på bankende hjerte, midlertidig kontrol af lungeblødning ved mobilisering af det inferiore ligament og rotation af en lunge om hilus, *damage control* af iliaca-karblødning (**Figur 1**) mv. blev afprøvet. Undervejs forsøgte man hele tiden at diskutere beslutningsprocesser og strategi, at kommunikere med anæstesen – at nedbryde den såkaldte blod-hjerne-barriere mellem kirurger og anæstesiologer.

Overlæge Jørgen Bendix Holme, e-mail: jkend@as.aaa.dk

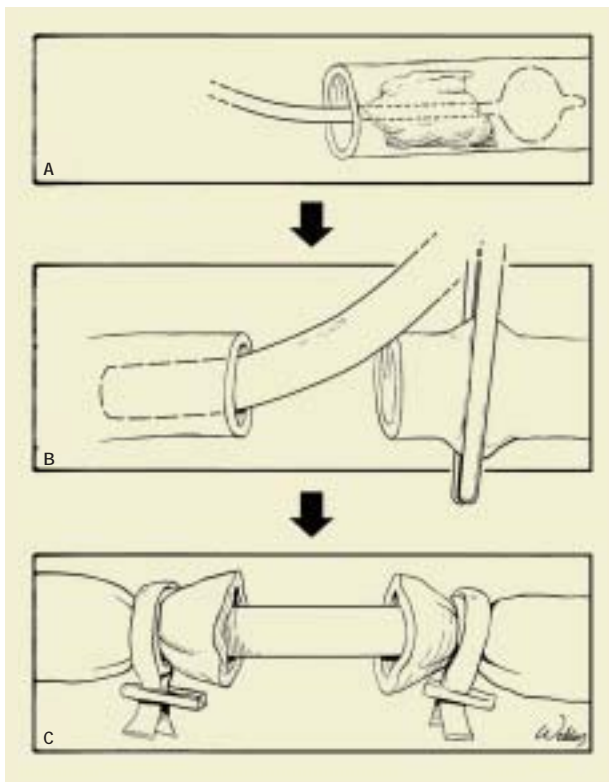
Afdelingslæge Ole Mølgaard

Afdelingslæge Lars Knudsen

Overlæge Erika F. Christensen

Litteratur

1. Hirshberg A. Top knife – the art & craft of trauma surgery. Lippincott Williams & Wilkins, 2005.
2. Hougaard K, Vester A, Bendix Holme J et al. Initial behandling af patienter med ustabile bækkenfrakturer og blødningssjock. Ugeskr Læger 2003;165:4291-4.

Figur 1. Blodforsyningen kan midlertidig retableres ved indsættelse af en stump plastikslange, holdt på plads med båndler (C). Forinden er evt. tromber fjernet med Fogarty-kateter.